

12 MARTZEDE ASKERLER RAPORU

12 MARTZEDE ASKERLER Darbe Kurbanıydılar 6191 Kurbanı Oldular

Askeri darbe dönemlerinde mahkeme kararına dayanmayan idari işlemlerle Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK)'nden ilişiği kesilen askeri personelin özlük haklarının iadesini öngören 6191 sayılı Kanun 22 Mart 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yasanın gerekçesinde "Hukuk devletinin en önemli özelliklerinden birisi, idarenin eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulmasıdır" diye vurgulanmış ve amaç şöyle ifade edilmiştir:

"Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilip, bu kararların yargı denetimine kapalı olması nedeniyle hukuken haklarını arayamayan kişilerin yoksun bıraktığı hakların geri verilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Bu şekilde yapılan düzenlemeyle, bir yandan hukuk devletinin gerekleri yerine getirilmeye çalışılırken, diğer yandan da Devlet tarafından mağdur edildiğini düşünen kişilerin hukuk devletine olan inançlarının pekiştirilmesi amaçlanmıştır."

Bu amacın gerçekleşebilmesi için 6191 sayılı yasa ile TSK Personel Kanununa Geçici Madde 32 eklenmiştir. Özlük hakları iade edilecek personel kanun metninde, "12 Mart 1971 tarihinden bu kanunun yayımı tarihine kadar, *yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askeri Şura kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenler* " olarak sıralanmıştır.

Vurgulanmalı ki, darbe de askerlere hak başlangıcı tarihi olarak 12 Mart 1971'in belirlenmesi, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki hükümetin kararıdır. TBMM'ye sunulan tasarıda sadece ve sadece Yüksek Askeri Şura (YAŞ) kararlarıyla ilişiği kesilenlere hak iadesi öngörülmüştü. TSK'den ilişik kesmeler 1984 yılından itibaren YAŞ kararına bağlanmıştır. Yani 12 Eylül 1980 darbesi mağdurları bile tasarı kapsamında değildi. Eleştiriler üzerine hükümet tasarımı yeniden düzenlemiş ve hak başlangıcı tarihini 12 Mart 1971'e çekerek TBMM'ye sunmuştur.

Tasarı hak başlangıcını 12 Mart 1971 tarihine çeken haliyle yasalaşmış ve yürürlüğe girmiştir. Buna karşılık, 12 Mart darbesinin kurbanı askerlerin yasadan yararlanma başvuruları tümüyle reddedilmiştir. Böylece benzerine kolay rastlanmayacak bir kara mizah örneğine imza atılmıştır.

Geçici Madde 32, münhasıran, hizmet kusuru işlemediği halde görüş ve inancından dolayı, kesinleşmiş mahkeme hükmüne dayanmayan idari kararlarla ilişiği kesilen personelin özlük haklarının iadesini amaçlamaktadır.

Görüş ve inancından dolayı ilişiği kesilen personel, 12 Mart ve 12 Eylül darbeleri sırasında yürürlükte olan Subay Sicil Yönetmeliği'nin 99'nci maddesinin (e) fıkrasında şöyle tanımlanmıştır:

"Tutum ve davranışlarıyla yasa dışı görüşleri benimsediği anlaşılanlar."

Bu madde halen yürürlükte olan yönetmelikte şu şekilde değişikliğe uğramıştır:

“f. Tutum ve davranışları ile yasa dışı siyasî, yıkıcı, bölücü, irticaî ve ideolojik görüşleri benimsediği, bu gibi faaliyetlerde bulunduğu veya karıştığı anlaşılabilir.” (Madde 91- Değişik: RG -18/08/2000 - 24144)

Astsubay Sicil Yönetmeliği'nde de aynı fıkra vardır.

Yönetmeliğin bu hükmüne göre düzenlenen ilişik kesme sicilleri 12 Mart 1971 tarihinden sonra sözde “yargı denetimine açık” ikili/üçlü kararname ile tamamlanmıştır.

Burada dikkati çeken ilk nokta, askerlik hizmetine ilişkin bir kusur atfedilmeksizin **salt yasa dışı görüş ve inanç suçlamasıyla ilişik kesme kararı** veriliyor olmasıdır. Yasa dışı görüş ve inanç sınıflamasının en ağır derecede insan hakları ihlali olduğu tartışmasızdır. Böyle bir sınıflamaya ancak ve ancak diktatörlük rejimlerinde rastlanabilir.

İkincisi, gerek görüş ve inanç nedeniyle gerekse disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle ayırma işlemlerinde **mahkeme kararı aranmamasıdır**. Yani asker kişi, sicil amirlerinin keyfi tasarruflarıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nden çıkartılabilmektedir.

12 Mart 1971 darbesinden sonra mahkeme kararına dayanmayan keyfi kararlarla Türk Silahlı Kuvvetleri'nden çıkartılan askerlerin Geçici Madde 32'den yararlanma başvuruları Milli Savunma Bakanlığı tarafından reddedilmiştir. Ret kararlarında standart bir ifadeyle şöyle denilmiştir.

“Yargı denetimine açık bir işlem ile ilişiginiz kesildiğinden başvurunuzun reddine.”

Nihayet vurgulanması gereken üçüncü nokta, 12 Mart 1971 darbesiyle başlayan dönemde ilişik kesme kararlarının yargı denetimine açık olduğu öne sürülse ve ilgili yasada bu yolda düzenleme olsa bile, **keyfi ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolunun uygulamada açık olmadığıdır**.

12 Mart Dönemi İlişik Kesme Kararları Yargı Denetimine Açık Değildi

Hukuk devletinin en önemli özelliklerinden birisi, idarenin eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulmasıdır. Milli Savunma Bakanlığı (MSB), 12 Mart 1971 darbesi sonrasındaki ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolunun açık olduğu iddiasındadır. Peki, gerçekten 12 Mart 1971 darbesiyle başlayan dönemde TSK'den ilişik kesme kararları yargı denetimine açık mıydı?

O tarihte yürürlükte olan yasaların sözcük örgüsüne göre, TSK'den ilişik kesme kararlarını yargıya götürme önünde bir engel yoktu. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM) henüz kurulmamıştı; TSK'deki idari kararlar aleyhine açılan davalar Danıştay'da görülüyordu.

Ancak, darbeden sonra kitleleşen ilişik kesme kararlarına karşı Danıştay'da açılan davalara, dönemin koşulları içerisinde bakılmadı; başvurular bekletildi. Bu bekletme bile tek başına, doğal yargıç ilkesinin çiğnendiğinin ve yargı yolunun kapatıldığıının kanıtıdır. Yani darbe döneminde askeri mahkemenin kurulacağı gerekçesiyle sivil yargıya davalara bakmaması emredilmiş ve sivil mahkeme davalara bakmamıştır. Nihayet, AYİM Kanunu 20 Temmuz 1972'de yürürlüğe girdi.

Ancak AYİM'in kurulması, ilişik kesme kararlarına karşı yargıya başvuru hakkının işlerlik kazanmasını sağlamadı.

Kanun'un 20/a maddesi sadece "askeri hizmete ilişkin idari eylem ve işlemler"e karşı mahkemeye başvurulabileceğini düzenlemiştir.

211 Sayılı TSK İç Hizmet Kanunu 6. Maddesine göre askeri "hizmet" tanımı şu şekildedir:

"Hizmet: Kanunlarla nizamlarda yapılması veyahut yapılmaması yazılmış olan hususlarla, âmir tarafından yazı veya sözle emredilen veya yasak edilen işlerdir."

Bu tanıma göre, siyasi görüşü nedeniyle TSK'den ilişigi kesilen askeri personelin AYİM'e başvurması zaten baştan engellenmiştir.

Hizmete ilişkin bir kusur atfedilmeksizin salt görüş ve inanç suçlamasıyla göreve son verilmesi ve çalışma hakkından yoksun bırakma işlemi başlı başına insan hakları ihlalidir. İhlal, şeklen de olsa AYİM'e başvuru yolunun kapatılmasıyla katmerlenmiştir.

Öte yandan, AYİM'e başvuru yolunun kâğıt üstünde açık olduğu savlansa bile, kuruluş yasası gereğince AYİM bünyesinde yargıç sınıftan olmayan muvazzaf subaylar vardır. Gerek yargıç sınıftan gerekse kıta subaylarından AYİM üyeleri, özellikle yasa dışı görüş suçlamasıyla ilişigi kesilen askeri personelle ilgili tüm kararlarında kendilerini Ordu'nun gelenekleriyle bağlı saymışlardır. Bu bağlılık her şeyden önce "ideolojik bağlılık"tır. Dolayısıyla AYİM'in kendilerini bağlı saydığı ideoloji dışındaki görüş ve inançlara demokratik hoşgörüyle yaklaşımları beklenemez. Nitekim kurulduğu günden bu yana AYİM'in yasa dışı görüş ve inanç suçlamasıyla ilişigi kesilen askeri personel lehine karar vermesi istisnadır. Kararların istikrarlı çoğunluğu "ideolojik nedenle" TSK'dan ilişigi kesilen personelle ilgili ilişik kesme işlemlerinin onaylanmasıdır.

Esasen Genelkurmay Başkanı'nın önerisiyle mahkemeye atanan kıta subaylarının ve askeri yargıçların Genelkurmay Başkanlığının işlemlerini denetlemesi ironik bir durumdur. Nitekim AYİM, vermiş olduğu kararlarda demokratik toplumun gereği olan "Düşünce Özgürlüğünü" n anayasal hak olduğunu hiç dikkate almamış, önüne gelen dosyaları şekli olarak değerlendirmekle yetinmiştir.

Öte yandan, AYİM hep kışla içindedir. 12 Mart 1971 darbesinden sonraki dönemde ve bütün darbe dönemlerinde, kışla içinde kurulmuş merkezlerde işkenceli sorgulardan geçirildikten sonra ilişigi kesilenlerin, kışla içindeki mahkemeye dava açıp açamayacakları vicdan sahiplerinin takdirindedir. Sadece bu "zımnî tehdit" bile ilişik kesme işlemine karşı yargı yolunun açık olmadığını kabulü için yeterlidir.

Yargı yolu açık sayılsa bile, kışla sınırları içindeki sorgu merkezlerinde veya cezaevlerinde ilişik kesme işlemi tebliğ edildikten sonra, buna karşı mahkemeye başvurmanın olanaksızlığı, başvuru dilekçelerinin sorgucular veya gardiyanlarca yerlerine ulaştırılmaması, yargı yolunun açıklığının göstermelik olduğunu kanıtlamaya yeterlidir. Sorgu merkezinde veya cezaevinde ilişik kesme kararı tebliğ

edildikten sonra başlayan 60 günlük dava açma süresinde, mağdur personel başvuru hakkından yoksun kalmıştır. *Hatta bazı durumlarda dava dilekçeleri sorgu merkezi veya cezaevi görevlilerince engellenmiş ve mahkemeye ulaştırılmamış ya da 60 günlük hak düşürücü süre geçtikten sonra mahkemeye ulaştırılmıştır.*

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kriterlerine göre ise, **"...Etkili başvuru hakkının kabulü için; 'teorik ve hayali değil, fiilen ve gerçekten mevcut bulunması, yani sonuç doğurabilir cinsten olması' gereklidir."** (Prof. Dr. Feyyaz Gölcüklü - Prof. Dr. Şeref Gözübüyük, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, s:299, 1994, Turhan Kitapevi)

İlişik kesildiği tarihte, yani 12 Mart 1971 darbesinden sonra her ne kadar kâğıt üstünde sivil hükümet vardysa da gerçekte askeri yönetim işbaşındaydı. Militarizm ve askeri vesayet devletin tüm kurumlarını kuşatmış, halkın günlük hayatına ve hatta kılık kıyafetine bile sinmişti. *Cadde ve sokaklarda kılık kıyafet denetimi yapılması, saç sakalı beğenilmeyen vatandaşların kışla kurallarına uygun tarzda tıraşa zorlanması olağanlaşmıştı. Bu son derece ağır vesayet ortamında değil AYİM'in, sivil mahkemelerin bile resmi ideolojiye ve idarenin takdirine aykırı kararlar vermesi mümkün değildi. Nitekim sıkıyönetim komutanlarının emirlerine aykırı görüş bildiren mahkemeler kapatılarak yargıçlar disiplin cezalarına çarptırılıyordu.*

Teğmen Erol Kızılelma'nın ilişik kesmeye karşı açtığı davada verdiği ret kararı, AYİM'in resmi ideolojiye ve idarenin takdirine karşı bir yargılama yapamadığının ibret belgesidir.

1970 yılında Deniz Harp Okulu'ndan teğmen rütbesiyle mezun olan Erol Kızılelma, 12 Mart muhtırasının hemen ardından Mayıs 1971'de tutuklandı ve Milli Savunma Bakanlığı kararıyla TSK'den atıldı. Kızılelma, beraat edip tahliye olduktan sonra ilişik kesme kararının iptali için 1972'de AYİM'e dava açtı.

Milli Savunma Bakanlığı, Erol Kızılelma'nın "tehlikeli ve sapık ideolojik akımlara kapıldığı, anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüs suçundan yargılanan subaylarla aynı tutum ve inanış içinde olduğu" iddiasıyla davanın reddini istedi.

Davada görüşü sorulan AYİM Başsavcılığı da davanın reddini isterken, Kızılelma'nın "tutum ve davranışlarıyla yasa dışı aşırı sol fikirleri benimsediğini" öne sürdü.

Tarafların görüşlerini aldıktan sonra davayı esastan inceleyen AYİM, Erol Kızılelma'nın ordudan atılmasını "kanuna uygun" bularak, iptal istemini reddetti. AYİM red kararında Erol Kızılelma'nın tutukluken "sol görüşlü öğrencilerle çok iyi arkadaşlık kurduğunu" kayda geçirdi ve şu değerlendirmeyi yaptı: "12 Mart 1971 muhtırasının verildiği tarihlerde Türkiye'mizde mevcut anayasa dışı tutum ve davranışları benimseyen solcuların Cumhuriyetin bekasını tehlikeye düşürecek eylemleri herkesçe malumdur. 211 sayılı İç Hizmet Kanunu 35. maddesi, Silahlı Kuvvetlerin görevlerini, Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye

Cumhuriyeti'ni kollamak ve korumak şeklinde vaz etmiştir. Anayasa dışı tutum ve davranış içinde buldukları hususunda kuşku bulunmayan kimselerle davacının temasta bulunması hali, davacının Silahlı Kuvvetler mensubu olarak 35. maddede yazılı görevleri yapamayacağı durumunun açık bir ifadesidir.”

AYİM bu değerlendirmeyi yaptıktan sonra, “Bu şartlar altında davacının bir subay olarak 211 sayılı Kanunun 35. maddesinde yazılı görevleri yapmasına ve Silahlı Kuvvetler mensubu olarak hizmet görmesine olanak bulunmadığından emeklilik işleminin iptaline dair davanın reddine” karar verdi. (AYİM’in Kızılelma kararı dosyaya eklenmiştir.)

AYİM’in İstisnai İptal Kararları Uygulanmadı

En az bunlar kadar vahimi, bütün engeller aşılp ilişik kesme işlemine karşı dava açılrsa ve AYİM de tüm sınırları zorlayarak davacı lehine karar verse bile, lehteki kararlar uygulanmıyordu. Nitekim, Deniz Teğmeni Hasan Gerçek 31.5.1971 tarihinde ilişigi kesilince AYİM’e dava açmış; AYİM Daireler Kurulu da 13.6.1975 tarihinde 1972/885 Evrak, 1974/111 Esas, 1975/71 Karar sayılı kararıyla **ilişik kesme işlemini hukuka aykırı bularak İPTAL etmiştir**. (Nadir kararlardan birisi olarak karar ekte sunulmuştur)

Ancak Milli Savunma Bakanlığı bu mahkeme kararını uygulamamıştır.

Bunun üzerine Re’sen Emekli Deniz Teğmeni Hasan Gerçek tekrar mahkemeye başvurmuştur. Davaya bakan AYİM 3.Dairesi, mahkeme kararını uygulamayan Bakanlığı, 1976/100 Evrak, 1976/353 Esas ve 1977/3583 Karar sayılı ve 10 Mart 1977 günlü kararıyla tazminata mahkûm ettirmiştir.

Ancak tazminat kararına karşın Hasan Gerçek’in yargı kararına bağlanan hakları hiçbir zaman iade edilmemiştir.

Bugün de Hasan Gerçek’in 6191 sayılı Kanun çerçevesinde yaptığı başvuru, “İlişik kesme işleminin yargı denetimine açık olduğu” gerekçesiyle reddedilmiştir.

Özetle; 12 Mart 1971 döneminde, siyasi görüş nedeniyle TSK’dan ilişigi kesilen tüm askeri personel için yargı yolu fiilen kapalıdır.

Başvuruların Reddi Yasanın Amacına ve Ruhuna Aykırıdır

Yargı yolunun fiilen kapalı olmasına karşın, MSB’nin bugün 12 Mart 1971 dönemi ilişik kesme kararlarını “yargı yolu açıktı” iddiasıyla hukuka uygun sayması, kanunun çıkış amacıyla kesinlikle çelişmektedir.

Yasanın genel amacı, “kamu vicdanını sızlatan” idari işlemlerden bir kısmının ortadan kaldırılması ve neden olduğu zararları bir nebze telafi etmektir. Kanun darbe ve olağanüstü dönemlerde görülen ve kamu vicdanını rahatsız eden genel haksızlığı ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.

Kanunun özel amacı da 12 Mart 1971 tarihinden kanunun çıktığı tarihe kadar yargısal denetimi yapılamayan idari kararlarla ilişigi kesilenlerin özlük haklarının idare eliyle iadesidir.

Yasanın genel ve özel amaçları gerekçede son derecede açıktır. Gerekçede ifade edildiği gibi amaç, “Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilip, bu kararların yargı denetimine kapalı olması nedeniyle hukuken haklarını arayamayan kişilerin yoksun bırakıldığı hakları geri almasıdır”.

Kanunun amacı TBMM’deki görüşme tutanaklarına da yansımıştır. Görüşmeler sırasında iktidar partisi sözcüsü, yasanın amacını şu sözlerle savunmuştur:

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - şimdi, bugüne kadar Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenler oldu. Gerek 12 Mart 1971 muhterasından sonra gerekse 12 Eylöl 1980 darbesinden sonra gerekse bunların arasında veya bunlardan sonra idari yargı yoluna kapalı idari işlemlerde, daha doğru bir ifadeyle yargı yoluna kapalı idari işlemlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenler kapsama dâhil edilirken, öte yandan tasarıda olan Yüksek Askerî şûra kararlarıyla ilişiği kesilenler de sınırlı bir kısmı ifade ediyordu, o sınır kaldırıldı. Yüksek Askerî şûra kararlarıyla ilişiği kesilenlerin tamamı ile 12 Mart 1971’den sonra yargı yolu kapalı idari işlemlerle ilişiği kesilen bütün kişiler bu kanundan yararlanmak için kapsama dâhil edildi. Bu önemli bir adım, önemli bir iyileştirme, önemli bir gelişmedir.

Yasanın amacının çok net cümlelerle ifade edilmesine karşılık, Milli Savunma Bakanlığı 12 Mart 1971 dönemindeki fiili gerçeği, yani ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolunun fiilen kapalı olduğunu göz önüne almamış ve yasanın ruhuyla çelişmiştir.

Ret Kararları İnsan Hakları Sözleşmesine de Aykırıdır

Milli Savunma Bakanlığı, 12 Mart’te askerlerin başvurularını reddetmekle, Anayasa’nın 90’ıncı Maddesi çerçevesinde ulusal mevzuat niteliğindeki Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)’ni de ihlal etmiştir.

AİHS, idari eylem ve işlemlere karşı etkili başvuru ve bağımsız mahkemelerde adil yargılanma haklarından söz etmektedir.

Buna göre, “Bu sözleşmede beyan edilen hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi sıfatlarıyla hareket edenlerden başka kişiler tarafından da işlenmiş olsa, ulusal bir makam önünde etkili bir hukuki bir yola başvurma hakkına sahiptir. (Madde 13. Etkili Başvuru Hakkı)

“Herkes, gerek medeni hak ve yükümlölükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görölmesini istemek hakkına sahiptir. Hüküm açık oturumda verilir; ancak, demokratik bir toplumda genel ahlak, kamu düzeni ve ulusal güvenlik yararına, küçüklerin korunması veya davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veya davanın açık oturumda görölmesinin adaletin selametine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreçeği ölçüde, duruşmalar dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.” (Madde 6. Adil yargılanma hakkı)

12 Mart 1971 döneminde AYİM’in adil yargılanma hakkı sağlayabilecek bağımsız

bir mahkeme niteliği yoktur. Bu husus yukarıda ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Özetle, AİHS'ye de aykırı olarak, gerek etkili başvuru hakkının bulunmaması gerekse etkili bir itiraz makamı olmaması, açılan davaların yeni mahkeme kurulacağı gerekçesiyle bir buçuk yıl bekletilmesi, nihayet kurulan mahkemenin de yani AYİM'in tarafsız ve bağımsız mahkeme niteliğinden yoksun olması gibi nedenlerle 12 Mart 1971 dönemi ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu fiilen kapalıdır.

Ret Kararları Kanun Önünde Eşitlik İlkesine de Aykırıdır

12 Mart 1971 döneminde ilişigi kesilen askerlerin başvurularının reddedilmesi, Anayasada yerini almış eşitlik ilkesine ve ayrımcılık yasağına da aykırıdır.

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." (Anayasa Madde 10)

Keza Türkiye Cumhuriyetinin de imzacısı olduğu, Anayasanın 90'ncı maddesi çerçevesinde ulusal mevzuat niteliğindeki AİHS de ayrımcılığı yasaklamıştır.

"Bu Sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan sağlanır." (Madde 14 Ayrımcılık yasağı)

Yinelemek gerekirse, etkili başvuru hakkının bulunmaması, AYİM'in etkili bir itiraz makamı olmaması, AYİM'in tarafsız ve bağımsız mahkeme niteliğinden yoksun olması gibi nedenlerle 12 Mart 1971 dönemi TSK'den ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu fiilen kapalıdır. Bu somut gerçeğe karşın MSB'nin 12 Mart darbesi mağduru askerlerin Geçici Madde 32'den yararlanma başvurularını "yargı yolu açıldı" iddiasıyla toptan reddetmesi, 6191 sayılı kanunun amacına ve ruhuna kesinlikle aykırıdır.

TBMM, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki hükümetin önerisi üzerine, darbeze askerlere hak başlangıcı tarihini 12 Mart 1971 olarak belirlemiştir. Buna karşılık, 12 Mart darbesinin kurbanı askerlerin yasadan yararlanma başvuruları tümüyle reddedilmiştir. Böylece benzerine kolay rastlanmayacak bir kara mizah örneğine imza atılmıştır.

Hükümet, 6191 sayılı yasanın amacı ve ruhuyla çelişen yorumundan vazgeçerek, yargı aşamasında 12 Mart'te askerlerin başvurularının kabulünü kolaylaştırmalı ya da TBMM'den sorunu tereddütsüz çözecek yeni bir yasa talebinde bulunmalıdır.

Saygılarımızla
18 Ekim 2011

ADAM-DER YÖNETİM KURULU
Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği